

Tytti Tuppurainen sd

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä ammatilliseen koulutukseen (62 600 000 euroa)

Eduskunnalle

Hallitus leikkaa ammatillisesta koulutuksesta ennätyksellisen paljon vuodesta 2025 lukien. Rahoitusleikkaus kohdennetaan hallituksen mukaan aikuisten, jo tutkinnon suorittaneiden ammatilliseen koulutukseen. Tavoitteena on vähentää koulutuksen "kasaantumista". Opetus- ja kulttuuriministeriön mukaan se varmistaa ohjauksella, että koulutuksen järjestäjät kohdistavat rahoituksen ja opiskelupaikkojen vähennykset erityisesti jo aiemmin toisen asteen ammatillisen tutkinnon tai korkea-asteen tutkinnon suorittaneille aikuisille järjestettävään ammatti-, erikoisammatti- ja perustutkintokoulutukseen. Leikkaus tarkoittaa monissa oppilaitoksissa koulutustarjonnan supistumista, henkilöstön ja toimintojen sopeuttamisia sekä investointien keskeyttämisiä.

Ammatillisen koulutuksen rahoitus on yhden lain alla, joten leikkauksen kohdentaminen ohjauksella on erittäin vaikeaa ja työlästä. Lisäksi on epäselvää, miten opetus- ja kulttuuriministeriö seuraa leikkausten kohdentamista ja mitä ministeriö tekee tapauksissa, joissa leikkaukset kohdistuvat väärin. On hyvin todennäköistä, että leikkaukset heijastuvat myös oppivelvollisiin sekä erityisen tuen ja vaativan erityisen tuen ja lähiopetuksen tarjontaan.

Jos koulutustasoa halutaan nostaa, ammatillisen koulutuksen resursseista on huolehdittava. Ammatillisen koulutuksen laatu on olennainen tekijä siinä, että opiskelijoilla on valmiuksia siirtyä jatko-opintoihin. Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (Karvi) tekemän selvityksen mukaan ammatillisen tutkinnon suorittaneiden uusien ammattikorkeakouluopiskelijoiden määrä on kasvanut tasaisesti vuodesta 2019 ja vuonna 2021 lähes puolet uusista ammattikorkeakouluopiskelijoista oli suorittanut ammatillisen tutkinnon.

Ammatillinen koulutus on keskeinen jatkuvan oppimisen kannalta ja alanvaihdon mahdollistajana. Työelämä muuttuu kovaa tahtia, minkä vuoksi oman osaamisen päivittäminen tai uuden tutkinnon hankkiminen ovat monelle ainoa keino pysyä mukana työelämässä. Hallitus on vaikeuttanut jatkuvaa oppimista monelta eri suunnalta, koska myös aikuiskoulutustuki on lakkautettu ilman tietoa korvaavasta järjestelmästä. Lisäksi hallitus on toteuttanut vapaan sivistystyön merkitävät leikkaukset.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta lisää 62 600 000 euroa momentille 29.20.30 ammatilliseen koulutuksen rahoitukseen.

Talousarvioaloite TAA 47/2024 vp

Helsingissä 4.10.2024

Tytti Tuppurainen sd